

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2017/18:25

Fredagen den 2 mars

§ 1 Utrikes frågor – försvar

Försvarsminister Peter Hultqvist

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
– försvar den 13 november 2017**

**Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor – försvar den 6 mars 2018**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Först på föredragningslistan har vi återrapport från möte i rådet den 13 november 2017. Finns det något som försvarsministern önskar tillägga utöver den skriftliga rapporten?

Anf. 2 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Nej.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till information och samråd inför möte i rådet den 6 mars 2018. Där har vi inledningsvis frågan om det permanenta strukturerade samarbetet, dagordningspunkt 3.

Anf. 4 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Den 6 mars kommer statssekreterare Jan Salestrand att ersätta mig vid mötet, beroende på att jag då är på tjänsteresa på annan plats i utlandet.

Rådsmötet, som blir i försvarsministerformat, har tre dagordningspunkter. Den första punkten, som är den enda som är såväl en diskussionspunkt som en beslutspunkt, handlar om det permanenta strukturerade samarbetet, Pesco. Den andra punkten gäller övergripande diskussion om EU:s försvar och säkerhet. Den tredje punkten kommer att vara en diskussion om pågående militära insatser inom ramen för den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Mötet avslutas med en informell lunch där Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg närvarar.

Den första punkten handlar som sagt om Pesco. Jag ska informera om utvecklingen av Pesco och sedan avsluta med det rådsbeslut som kommer att fattas.

Den 11 december 2017 beslutade Europeiska rådet att upprätta det permanenta strukturerade samarbetet, där 25 medlemsstater deltar. Malta, Storbritannien och Danmark deltar inte.

Regeringens ståndpunkt är att det är viktigt att Pesco utvecklas som ett medlemsstatskontrollerat, resultatorienterat samarbete med ett tydligt operativt fokus i enlighet med EU:s globala strategi. Det är avgörande för samarbetets betydelse, trovärdighet och framgång att EU:s medlemsstater deltar aktivt i de initiala 17 Pescoprojekt som fått politiskt stöd.

Medlemsstaterna fokuserar nu på att finna den lämpligaste vägen framåt i implementeringen av Pesco. Enligt rådsbeslutet om upprättande av Pesco ska det antas beslut och rekommendationer inom minst fyra områden i år: sekvenseringen av medlemsstaternas 20 åtaganden, beslut om listan med 17 Pescoprojekt, gemensamma regler för styrning av projekt samt förutsättningar för deltagande av tredjeländ.

Mot denna bakgrund ska medlemsstaterna i ett första steg vid rådsmötet nästa vecka besluta om de initiala 17 Pescoprojekten och vilka länder som ska delta. Regeringen beslutade i går, den 1 mars, att ställa sig bakom förteckningen över projekt.

Vidare ska rådsrekommendationer antas om den lämpligaste vägen framåt i den fortsatta implementeringen av Pesco. Rekommendationerna omfattar tidsplaner för bland annat beslut om styrelseformer och tredjelandsdeltagande samt sekvenseringen av medlemsstaternas uppfyllande av åtaganden.

En del av rekommendationerna är att medlemsstaterna under året ska komma överens om ordningen för de 20 åtaganden som de har förbundit sig att uppfylla. Regeringen ser positivt på detta eftersom det bidrar till en mer strukturerad implementering av åtaganden. I förlängningen kan detta bidra till att koncentrera EU:s ansträngningar och därmed utveckla EU:s gemensamma förmåga. Samtidigt är det viktigt att det finns utrymme för nationell flexibilitet.

En annan del av rekommendationerna är att medlemsstaterna senare under året ska komma överens om gemensamma regler för styrning av projekt och förutsättningar för att tredjeländer ska kunna delta i projekten. Det senare är en viktig fråga för regeringen.

Regeringen avser att rösta för förteckningen över Pescoprojekten och deltagande medlemsstater liksom för rådsrekommendationerna om fortsatt implementering av Pesco.

Anf. 5 KARIN ENSTRÖM (M):

Ordförande! Tack, ministern, för föredragningen!

Det är bra att mer konkreta steg nu tas. Vi stöder detta.

Jag har en fråga: Kan försvarsministern säga något mer om tredjelandsdeltagandet, dels hur regeringen resonerar, dels vad försvarsministern ser framför sig – när detta blir mer klart och när man kan se lite mer konturer av hur ett tredjelandsdeltagande skulle kunna se ut? Vi har som sagt ett intresse av att också icke-medlemsländer kan delta på sikt.

Anf. 6 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Tack, försvarsministern, för föredragningen!

Vi har anmält avvikande mening i försvarsutskottet, och det gör vi också här. Vi anser inte att Sverige ska delta i detta militära samarbete. Vi anser inte att militära projekt ska finansieras via EU:s budget.

Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Även vi har tidigare anmält avvikande mening, och den avser vi att stå fast vid. Vi tycker inte att vi ska vara en del av ett försvarssamarbete inom Europeiska unionen.

Anf. 8 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

När det gäller tredjelandsdeltagande har det varit viktigt för Sverige att även kunna ha med länder som inte är direkt kopplade till unionen. Det finns också en Storbritanniendimension i detta.

Man kommer under våren att se över formerna för tredjelandsdeltagande. Sverige och de flesta medlemmarna i Pesco ser gärna att detta beslutas så snart som möjligt. Det handlar dels om att detta inte ska inverka negativt på vår relation till partner, dels om att det kommer att ha inverkan på hur vi utvecklar projekt. Det är lika bra att de kommer med så fort som möjligt.

Jag har inga kommentarer till Sjöstedt eller Skalin.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt vad gäller beslutsärendet och att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning vad gäller diskussionen.

Avvikande meningar har anmälts av Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Då har vi kommit fram till frågan om säkerhet och försvar, dagordningspunkt 4.

Anf. 10 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Under dagordningspunkten om säkerhet och försvar kommer medlemsstaterna att diskutera andra aspekter av den globala strategin, såsom Europeiska försvarsfonden, EDF, liksom projektet för militär rörlighet.

Parallellt med att Pesco vidareutvecklas kommer det även att ske en del framsteg i utvecklingen av EDF. Fonden består framför allt av en förberedande åtgärd på forskningsområdet som förberedelse inför ett eventuellt kommande forskningsprogram och ett försvarsindustriprogram.

Sverige har utgångspunkten att EDF inom både forskningsområdet och industriprogrammet ska vara öppet för ett brett deltagande som säkrar att alla aktörer som är etablerade i EU och som är aktiva inom försvar ska kunna delta. Detta är en nyckelfråga för Sverige eftersom en stor del av vår industri har icke-europeiska ägare. I förhandlingarna om industriprogrammet har vi drivit denna ståndpunkt orubbligt, och detta har tillgodosetts i rådets inriktning.

För Sverige är det viktigt att ett ökat europeiskt samarbete inte begränsar möjligheterna till samarbete med länder utanför EU.

Förhandlingarna fortgår om det försvarsindustriella programmet och befinner sig nu i en fas där medlemsstaterna i rådet ska komma överens med Europaparlamentet.

Parallellt med förhandlingarna om förordningen pågår arbetet med att ta fram arbetsprogrammet till industriprogrammet, där konkreta områden för projektutlysningar ska anges. Regeringskansliet och de berörda myndigheterna arbetar här med att ta fram förslag som kan stödja svenska förmågeprioriteringar i svensk industri.

Arbetet med att ta fram ett framtida försvarsforskningsprogram har inletts, och arbetet är en så kallad förberedande åtgärd. Ett testprogram pågår redan där resultatet av den första utlysningen snart blir offentligt.

Regeringen välkomnar de viktiga framsteg som skett i genomförandet av EU:s globala strategi. När det gäller finansieringen av de olika programmen driver regeringen att finansiering ska ske genom omprioritering inom EU:s nuvarande budgetram. Utgifter efter 2021 bör tas i den samlade förhandlingen om nästa budgetram. Regeringens utgångspunkt i förhandlingen är att budgeten bör minska till följd av Storbritanniens frånträde och att fokus inom en lägre ram bör ligga på säkerhet, migration, konkurrenskraft, klimatomställning, mindre jordbruksstöd och strukturfonder.

Anf. 11 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi har tidigare, när det gäller den globala strategin, anmält avvikande mening, och den står vi fast vid. Jag skulle vilja att regeringen, i stället för att medverka till att fortsätta att implementera detta, anmäler avvikande mening på europeisk nivå. Jag förstår att regeringen inte kommer att göra det, men jag kan bara förmedla vår syn på hur vi skulle vilja ha det.

Anf. 12 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! I enlighet med den förra avvikande meningen tycker vi inte att fonden ska finansieras av skattebetalarna via EU-budgeten, så där anmäler vi avvikande mening.

Jag har en ren kunskapsfråga om fonden och om Pesco. Finns det några planer på samarbete med Turkiet inom ramen för något av detta, över huvud taget?

Anf. 13 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Svar nej.

Anf. 14 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning, med avvikande meningar från Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, GSFP-insatser.

Anf. 15 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Detta är den sista punkten.

På området EU-insatser är det värt att påminna om att Sverige bidrar till samtliga EU:s träningsinsatser i Mali, Somalia och Centralafrikanska

republiken, med både stabsofficerare och utbildare. Vi bidrar även till EU:s marina insatser Operation Sophia och Operation Atalanta genom att ha officerare placerade vid insatsernas högkvarter i Rom och i Northwood utanför London samt med politisk rådgivare till insatschefen inom Operation Sophia.

EU har nyligen genomfört strategiska översyner av utbildningsinsatserna EUTM, European Union Training Mission, i Mali, Centralafrikanska republiken och Somalia och även av Operation Atalanta. Gemensamt för länderna är att de brottas med stora säkerhetsutmaningar och mycket instabila säkerhetslägen. Regeringen har välkomnat översynerna och de föreslagna tvååriga mandatförlängningarna.

Jag har tidigare berättat om Military Planning and Conduct Capability, som man kom överens om genom rådsbeslut sommaren 2017. MPCC upprättades i syfte att förbättra möjligheterna att på strategisk nivå planera och leda EU:s militära tränings- och utbildningsinsatser samt att bidra till ökad civil-militär samverkan. Sverige bidrar med en person till MPCC. Tanken är att initiativet ska utvärderas i närtid. Regeringen välkomnar MPCC och den förenkling som MPCC inneburit för EU:s utbildningsinsatser, EUTM. Styrkecheferna vittnar om att mer tid nu spenderas i insatsområdena i stället för i Bryssel, och det kan väl vara en fördel.

Dagen avslutas med en informell lunch med Natos generalsekreterare Stoltenberg. Ämnet för lunchdiskussionen kommer att vara samarbetet mellan EU och Nato, med fokus på den gemensamma deklARATIONEN från juni 2016.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Tack för ert deltagande! Jag önskar er en trevlig helg, när ni väl får helg.

Anf. 17 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):
Detsamma!

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

Statssekreterare Lars Westbratt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 december 2017

Återrapport från informellt ministermöte den 25–26 januari 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 mars 2018

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar statssekreterare Lars Westbratt med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Först på vår gemensamma dagordning står återrapport från möte i rådet den 7–8 december och det informella ministermötet den 25–26 januari. Finns det något utöver den skriftliga rapporten som statssekreteraren önskar tillägga?

Anf. 19 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Nej, det finns inget utöver det. När det gäller rapporterna vill jag endast hänvisa till den skriftliga rapporteringen som finns att ta del av.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Det föreligger inga frågor på dessa från nämndens sida.

Vi går vidare till rådsdagordningen och dagordningspunkt 4, Övriga frågor, om aktuella lagstiftningsförslag och information. Önskar statssekreteraren kommentera något om detta?

Anf. 21 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Nej.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi går då vidare till dagordningspunkt 6, Migration: lägesrapport.

Anf. 23 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

På RIF-rådets dagordning står dagordningspunkten Migration uppsatt. Under denna punkt kommer vi att få en lägesuppdatering om situationen på migrationsområdet följt av en diskussion om vägen framåt. Innan jag går in på detta vill jag säga några ord om hur situationen ser ut.

År 2017 kom det ungefär 700 000 asylsökande till EU, vilket ni kanske är medvetna om. Detta är betydligt färre än vad som kom året innan; år 2016 hade vi 1,2 miljoner asylsökande till EU. Under 2018 har det hittills kommit 93 000 asylsökande till EU.

När man tittar på hur det ser ut med överfarterna i år har året börjat med ungefär liknande antal anlända migranter via den östra ruten. Det handlar om drygt 2 000 personer, vilket är ungefär samma som året innan. På den centrala Medelhavsrutten är antalet som kommer nu relativt lågt. Det är ju vinter, och så här brukar det se ut då. Det rör sig om drygt 5 000 personer, vilket dock är hälften så många som kom förra året vid jämförbar tidpunkt. På den västra Medelhavsrutten ser vi en viss ökning av antalet migranter som kommer över där. Det har än så länge varit drygt 2 000, vilket är dubbelt så många som kom vid samma tidsperiod förra året.

Om vi går in på själva diskussionen kan jag till att börja med säga att genomförandet av de åtgärder som EU har påbörjat fortsätter. Det sker bland annat inom ramen för EU–Turkiet-uttalandet och EU:s partnerskap för migrationsarbete med tredjeländer, där en överenskommelse om återtagande med Etiopien trädde i kraft i början av februari.

IOM, som är den internationella organisationen för migration, fortsätter sitt arbete till stöd för frivilligt återvändande från Libyen. Även UNHCR:s arbete med vidarebosättning direkt från Libyen eller via Niger fortsätter.

Mycket återstår dock att göra. Så länge människor förlorar sina liv i öknen och på Medelhavet eller hamnar i fruktansvärda förhållanden i Libyen måste vi arbeta tillsammans för att hitta och genomföra en gemensam politik inom EU. Det måste vara en politik som klarar av att både ge skydd till människor på flykt och underlätta en säker och reglerad migration. Vi välkomnar naturligtvis därför den diskussion som kommer att äga rum på RIF-mötet i mars.

Ordförandeskapet har valt att fokusera diskussionen på fyra olika områden: hantering av EU:s gränser, samarbete med tredjeländer, återvändandefrågor och resurser. Alla de åtgärder som tas upp i dokumentet, som presenteras inför mötet, är naturligtvis väldigt viktiga.

Sverige verkar för att kontrollen av de yttre gränserna stärks, och därmed stärks även möjligheten att upptäcka och förhindra brottslighet. Det är en förutsättning för ett väl fungerande och säkert Schengenområde. Den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån Frontex har en central roll i att stödja och samordna medlemsstaternas kontroll och förvaltning av de yttre gränserna.

Sverige stöder de utökade ansträngningarna i samarbetet mellan EU, Afrikanska unionen och FN, som representeras av UNHCR och IOM, längs den centrala Medelhavsrutten. Det är inte minst till förmån för kvinnor, barn och migranter i olika utsatta situationer. Det gäller även aktiviteter för att få till stånd ett ökat frivilligt återvändande och en ökad återetablering samt för att bereda internationellt skydd genom vidarebosättning.

Det är nödvändigt att fortsätta fokusera på ett bättre återvändande för personer som inte har tillstånd att vistas i EU. En väl fungerande ordning för återvändande är viktig för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Regeringen ställer sig därför även i fortsättningen bakom utökade ansträngningar i syfte att verkställa återvändandebeslut.

Alla medlemsstater måste bidra operativt och finansiellt för att genomföra de åtgärder som vi gemensamt kommit överens om. När det gäller kostnaderna vill vi inte föregripa de diskussioner som nu pågår om EU:s fleråriga budgetram.

För att tillhandahålla alternativ till farliga irreguljära migrationsvägar kommer regeringen också att lyfta fram att det är av vikt att medlemsstaterna, i samarbete med UNHCR, ökar vidarebosättningen av personer i behov av skydd från de stora värdländerna, framför allt Libyen och Sahelländerna längs den centrala Medelhavsrutten. Det är likaså viktigt att vidarebosättningen av syrier från Turkiet kommer att kunna fortsätta framöver.

Anf. 24 MIKAEL CEDERBRATT (M):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för redovisningen!

Jag tänkte fråga lite om Dublinförordningen, som ändå är central i det europeiska samarbetet. Där har det, som jag har uppfattat det, hänt väldigt lite. Vad gör regeringen för att få fart på resonemanget och för att det ska gå framåt i frågan? Vem samtalar man med och så vidare?

Min andra fråga gäller ekonomiska incitament, som vi i Alliansen länge har tyckt att man ska använda sig av när någon inte sköter sig. Regeringen har också anslutit sig till det. Hur tänker regeringen i frågan om ekonomiska incitament? Kan statssekreteraren utveckla det?

Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Migrationspolitiken har vi pratat en hel del om, och det verkar råda hög konsensus i Sveriges riksdag om de här frågorna. Det kan låta lite si och så när man lyssnar utifrån, men i det här rummet känns skillnaderna i alla fall väldigt små.

Det är i stort sett vi som sticker ut. Vi tycker nämligen inte att migrationspolitiken ska föras över till europeisk nivå. Och vi tycker att man ska vara väldigt ansvarsfull och restriktiv när det gäller att ta emot människor inom Sveriges gränser. Vi ska kunna hantera alla de människor som kommer hit, ska kunna se till att upprätthålla välfärden och att människor får jobb och inte fastnar i utanförskap.

Nu diskuteras det i EU att förstärka den yttre gränsen. Vi tycker naturligtvis att det är bra att göra det, så att vi inte får ett inflöde av människor som saknar skyddsskäl och så vidare. Vi tycker däremot att om man ska vara medlem i Europeiska unionen ska man också kunna skydda och bevaka sin egen gräns. Där skiljer vi oss från regeringen och troligtvis även övriga politiska partier i EU-nämnden. Vi vill alltså ställa högre krav på de yttre medlemsländerna att skydda sina gränser. Det vore bra om regeringen också ville göra det.

Återvändandepolitik har också börjat diskuteras en hel del i EU, även i Sverige. Det är positivt. Om vi ska ha en fungerande migrationspolitik är det viktigt att människor återvänder till sina ursprungsländer när skyddsskäl upphör eller när det kan göras gällande att de faktiskt inte har skyddsskäl när de kommer till ett mottagarland.

Vad gäller vidarebosättningen har Sverigedemokraterna tidigare invänt mot inte minst det turkiska avtalet, som innebär att Sverige ska ta emot människor från sydeuropeiska länder trots att vi tidigare faktiskt hade det största mottagandet i hela Europa, sett per capita. Det vore intressant om regeringen kunde ändra inställning också i den frågan och ställa krav på att Sverige inte ska behöva ta emot fler än vi klarar av här uppe i Sverige.

Den här diskussionen ska inte överföras till europeisk nivå. Då tappar vi kontrollen över vår egen migrationspolitik.

I övrigt är det positivt att man har diskuterat hur man ska kunna motverka att så kallade ekonomiska flyktingar kommer in i Europeiska unionen.

Med det vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 26 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Jag kan för tydlighetens skull säga att CEAS-paketet, alltså det gemensamma asylsystemet, inte kommer att vara uppe för diskussion på

det här RIF-mötet. Men det är naturligtvis jätteviktigt för oss att få igenom ett nytt asylpaket. Den fråga som hela tiden har förlängt och försvårat det arbetet är just Dublinfrågan och frågan om solidaritet och ansvar.

Nu har man, i alla fall på en teknisk nivå, börjat gå igenom Dublinförordningen och jobbar igenom de olika artiklarna. Jag tror att det bulgariska ordförandeskapet kommer att arbeta för att i alla fall plocka fram något slags förslag, enligt en trestegsmodell som tidigare har figurerat i de andra ordförandeskapens tankar.

Sverige har varit angeläget om att få igenom paketet i sin helhet. Det är vi fortfarande. Vi verkar vid alla tillfällen och alla bilaterala kontakter vi har, när vi är i Bryssel och även på annat sätt, för att trycka på så mycket som möjligt för det här. En viktig faktor för att få igenom ett sådant system är att de stora tongivande länderna, som Tyskland, Frankrike och Italien, är med på det.

Nu har det varit val. Det är val även den här veckan. Det har på sätt och vis inneburit att man har saktat ned förhandlingstakten lite, eftersom de inte riktigt har vetat var de kommer att stå i de frågorna.

Samtidigt kommer det under det kommande halvåret, under det bulgariska ordförandeskapet, kanske inte direkt vara ett fönster som är öppet, men det kommer i alla fall att stängas ordentligt efter det här halvåret. Då kommer det österrikiska ordförandeskapet. Senare är det val i Europaparlamentet, och kommissionen byter också. Det är alltså nu vi måste göra extra ansträngningar för att komma framåt i de här frågorna och verkligen få igenom någonting.

Europeiska rådet uttalade också i höstas att de vill se ett avslut i juni i år. Och även på förra informella ministermötet för rättsliga och inrikes frågor var diskussionen uppe om det här. Det fanns då en bred majoritet för att försöka komma fram med ett förslag i juni.

Sverige driver på i alla olika sammanhang. Vi driver bland annat på för att försöka få till att något slags sherpagrupp, alltså ministrarnas särskilda statssekreterare med EU-ansvar, ska diskutera och få fart på det arbetet. Vi är angelägna om att lyckas få fram ett förslag som alla kan komma överens om. Men det kommer att bli en kompromiss. Det får man vara medveten om. Vi kommer att behöva kompromissa, men de länder som inte vill se ett sådant system kommer också att behöva kompromissa.

Vi får se vad vi kommer fram till. Jag kan inte ge någon procentsats för hur stor chans vi har att nå fram. Men som ni förstår är det ett svårt jobb. Jag tror dock att de flesta länderna ser vikten av att komma framåt.

De ekonomiska incitamenten har vi drivit i migrationsförhandlingarna, men de frågorna kommer framför allt att komma upp i diskussionerna om den fleråriga budgetramen för EU framöver. Jag kan tyvärr inte återge vad man talar om just när det gäller EU-budgeten; det tillhör inte riktigt vårt område. Men det kommer att vara en viktig komponent. Ni ska alltså veta att de frågorna också är viktiga för oss. Ansvar hänger någonstans ihop med de pengar som man får ut.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Innan vi går vidare på talarlistan vill jag påminna om att EU-nämnden inte direkt är till för politisk debatt mellan partier. Det är därför bra om man, som representant för ett parti, redogör för sin egen syn och inte tillskriver andra partier olika uppfattningar.

Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för redogörelsen!

Situationen är väldigt svår för många asylsökande som har fastnat i närheten av EU:s gränser. Vi tycker att situationen är speciellt oroande i Libyen. Det är uppenbart att delar av EU:s politik med stöd till kustbevakning och andra strukturer leder till att fler fastnar i rent humanitärt ohållbara situationer. Det måste öppnas andra vägar för att, för de som har asylskäl, söka asyl.

Situationen i Turkiet är också på väg att förvärras. Turkiet är vår gränspolis i dag och håller miljoner syriska flyktingar där. Nu pratar den turkiska regimen om att skicka tillbaka människor till Syrien, samtidigt som man flygbombar Afrin, där hundratusentals flyktingar befinner sig. Det är klart att Turkietavtalet hamnar i ett annat ljus med den utvecklingen och med de uttalanden som den turkiska regeringen har gjort. Men vår hållning till de avtalen är känd sedan länge, och vi vidhåller den kritiken.

Min fråga gäller det arbete som sker i Europaparlamentet när det gäller kvotflyktingar. En av få positiva saker som sker nu är att man kan utöka fördelningen av kvotflyktingar mellan EU:s länder. Hur ser regeringen på möjligheten att göra framsteg på det området?

Anf. 29 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag vill tacka för den redovisning vi har fått.

Jag har tre frågor. Den första rör Turkiet, som Jonas precis tog upp. Vad är statusen i det avtal som EU har med Turkiet? Och hur fungerar den uppföljning som skulle ske enligt det avtal som är vid handen just nu?

Min andra fråga rör återvändandet. Statssekreteraren nämnde inflödet av migranter. Men hur stort har återflödet från Europa varit under den senare tiden?

Den tredje frågan kanske är en tiotusenkronorsfråga och en gissningsfråga. Men vad tror statssekreteraren om en ny asylpolitik? Är det möjligt att få fram en sådan före det parlamentsval vi kommer att ha i Europa och den valrörelse som kommer att föregå valet. Det börjar bli bråttom om vi ska få fram en ny asylpolitik i Europeiska unionen.

Anf. 30 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

Jag börjar med vidarebosättningen. Vi delar den syn som jag tror att resten av riksdagens partier har, i alla fall i stort sett, nämligen att vidarebosättning är en viktig laglig väg in. Via vidarebosättning kan vi slå sönder de olika smugglingsnätverken, och vi kan minska döden på Medelhavet.

Sedan 2014 har 15 000 personer omkommit på Medelhavet, bara enligt de officiella siffrorna. Då har man inte räknat med alla som vi egentligen inte vet har omkommit, och det är antagligen betydligt fler. Nu gör man insatser för att försöka förhindra människor att ta sig över Medelhavet via hänsynslösa smugglare.

Man gör insatser både via UNHCR och IOM, naturligtvis i ljuset av internationell rätt, flyktingrätt och mänskliga rättigheter, för att försöka få till stånd ett annat migrationsflöde i norra Afrika. Jag tror att det är viktigt. Det är insatser för att stärka många av länderna i Afrika, för att människor inte ska ta sig därifrån, men också för att återbördna människor från Libyen,

där de befinner sig i fruktansvärda situationer på många sätt. Det är alltså viktiga insatser.

EU vill ha ungefär 50 000 vidarebosättningsplatser framöver. Än så länge är ”pledgingen” någonstans runt 34 000, tror jag. Det är ganska bra. Vi hoppas naturligtvis att man kommer upp i alla 50 000 så småningom, så att man kan ge den hjälp som människor i behov av skydd verkligen behöver.

Vi är alltså positiva till att få till stånd ett vidarebosättningsprogram. Det kommer dock inte att vara tvingande på något sätt utan snarare frivilligt. Därför får vi alla öka våra ansträngningar för att försöka få så många länder som möjligt att ta emot och vidarebosätta människor i denna del.

Vad gäller statusen för Turkietavtalet är detta egentligen ett uttalande. Det är så vi säger – det finns inget riktigt avtal, utan det är ett uttalande. Det fortsätter ungefär som tidigare när det gäller denna bit. Det finns just nu ingenting som talar för att detta på något sätt skulle fallera, utan arbetet fortsätter. Även här vidarebosätts människor – syrier – från Turkiet. Jag tror att man hittills har vidarebosatt uppemot 25 000 syrier från Turkiet.

Jag har inga siffror för återvändandet från EU i stort. Mindre än hälften av de beslut om återvändande som fattats i EU har verkställts under de senaste åren. Hur många det rör sig om vågar jag inte säga, men det ökar i alla fall.

Att återvändandet funkar är jätteviktigt för respekten för asylrätten och för respekten för den reglerade invandringen. Detta kräver att vi har dialog med tredjeländer. Det kräver att vi pratar med dem, att vi gör olika insatser och – naturligtvis – att både våra myndigheter och Frontex gör det som behövs.

Återvändandeaftal är en viktig del i detta. Ni vet ju att vi också har ställt oss bakom att bland annat använda viseringsinstrument för att få till stånd ett bättre återvändande. Man ska inte glömma att det är en internationell skyldighet för länder att ta tillbaka sina medborgare. Dessa frågor är viktiga.

Sedan kommer vi till tiotusenkronorsfrågan – den är nog verkligen det. Vi hoppas att vi ska kunna komma fram till ett resultat. Två av dessa förordningar ligger kanske lite längre bak. Den ena är Dublinförordningen, och den andra är asylprocedurförordningen, som är teknisk, komplicerad och detaljrik. Det tar alltså lång tid innan man kommer fram i den.

Om man hittar en politisk lösning på Dublinförordningen löser man upp även de andra återstående problemen. Många av de rättsakter som har förhandlats har gått vidare i trilogförhandlingar – jag tror att fem av sju i viss mån ligger i trilogförhandlingar. Jag tror alltså att Dublinförordningen är nyckeln till det hela.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Om statssekreteraren inte har något särskilt att kommentera på dagordningspunkt 10, Övriga frågor, passerar vi den och går vidare till dagordningspunkt 11, Bryssel IIa-förordningen: omarbetning.

Anf. 32 Statssekreterare LARS WESTBRATT:

På punkt 10 har jag inget att komma med. Vi går till punkt 11, som handlar om Bryssel II-förordningen.

Förslaget till en omarbetad Bryssel II-förordning presenterades sommaren 2016. Förhandlingarna har pågått sedan hösten 2016. Vi har fortlöpande informerat och överlagt med civilutskottet i denna fråga, senast så sent som den 27 februari 2018.

Hittills har det hållits två riktlinjedebatter. Det bulgariska ordförandeskapet har valt att prioritera frågan, och därför blir det nu också en tredje riktlinjedebatt.

Denna gång ska diskussionen gälla hur vi kan säkerställa att centralmyndigheterna har tillräckligt med resurser för att utföra sina uppgifter. Enligt förordningen ska det finnas en eller flera centralmyndigheter i varje medlemsstat. Deras uppgift är att på olika sätt underlätta tillämpningen av förordningen. Den svenska centralmyndigheten fungerar väl, medan det i andra länder kan finnas problem med till exempel långa handläggningstider.

En utveckling som man nu ser är att centralmyndigheternas arbetsbelastning förväntas öka, eftersom antalet internationella familjer ökar. Ordförandeskapet har ställt två frågor inför denna riktlinjedebatt. Den första frågan är om det bör införas en särskild artikel i förordningen för att bättre hjälpa en centralmyndighet att hantera sina uppgifter. Den andra frågan är om det finns några andra sätt att se till att centralmyndigheterna fortsättningsvis kan hantera den förväntade ökade arbetsmängden.

Från regeringens sida anser vi att det är angeläget att centralmyndigheterna ges tillräckliga resurser för att fullgöra sin roll enligt förordningen. Vi tycker dock att det är viktigt att medlemsstaterna är de som ska bestämma hur resursfördelningen ska se ut. Regeringen ser svårigheter med en reglering i en artikel och föredrar därför en mjukare lösning i denna fråga. Det är också något av en principfråga att vi inte vill ha en artikel som talar om hur resursfördelningen på en svensk myndighet ska se ut.

Anf. 33 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Kvar på vår dagordning tillsammans med statssekreteraren är dagordningspunkt 13, Övriga frågor. Då statssekreteraren inte har något att tillägga på denna punkt tackar vi statssekreteraren och hans medarbetare för deras medverkan vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar dem en trevlig helg.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 7–8 december 2017

Återrapport från informellt ministermöte den 25–26 januari 2018

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 8–9 mars 2018

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Morgan Johansson välkommen till dagens EU-nämndssammanträde.

På vår gemensamma dagordning har vi först återrapporterna från rådet den 7–8 december 2017 och från det informella ministermötet den 25–26 januari 2018. Vi har tagit del av de skriftliga rapporterna. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 35 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):
Nej, herr ordförande.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Då det inte finns några frågor till statsrådet tackar vi för rapporterna.

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Interoperabilitet mellan EU:s informationssystem.

Anf. 37 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Detta rör frågeställningar som bland annat handlar om brister och glapp mellan it-systemen på RIF-området och är någonting som har diskuterats sedan 2016. Dessa brister leder till att informationen inte utnyttjas effektivt, vilket gynnar personer som av olika anledningar inte vill bli upptäckta eller identifierade när de passerar den yttre gränsen eller rör sig inom unionen. I juni 2017 uppmanade rådet kommissionen att utreda ett antal utpekade åtgärder och vid behov lägga fram lagförslag.

Syftet med detta förslag är att myndigheterna ska ha snabb och enkel tillgång till korrekt information. Dubbla identiteter ska kunna upptäckas och kontrolleras. Kontroll av tredjelandsmedborgares identitet inom EU:s territorium ska underlättas. Brottsbekämpande myndigheters tillgång till informationen ska också strömlinjeformas och förenklas. För mer information om innehållet i förslaget – som är ganska tekniskt, som ni förstår – hänvisar jag till den faktagrupp som finns från den 16 januari.

Vi överlade också om förslaget i justitieutskottet i går och informerade socialförsäkringsutskottet.

Jag vill förtydliga att förslaget inte innebär att någon ny information ska samlas in eller lagras. Avsikten är inte heller att ge bredare tillgång till information i registren. Samma regler som hittills ska gälla för vem som ska få ta del av uppgifterna och i vilket syfte. Detta är tydligt uttalat i kommissionens förslag, vilket regeringen anser är viktigt.

Regeringen menar att förslaget kommer att ge stora effektivitets- och kvalitetsvinster i verksamheten. Samtidigt kommer det att krävas resurser för kvalitetskontrollen och för att hantera resultatet av effektivare

identitetskontroller. Vi menar att ekonomiska konsekvenser ska hanteras inom befintliga ramar.

Regeringen anser att en effektiv och rättssäker användning av informationen i de gemensamma systemen har högsta prioritet. Regeringen välkomnar att förslaget ger förutsättningar för såväl god informationskvalitet och relevant tillgång till informationen som hög informationssäkerhet och ett starkt dataskydd. Särskilt det senare kommer vi att bevaka fortsättningsvis i diskussionen.

Vid rådsmötet den 8–9 mars planeras en riktlinjedebatt. Ordförandeskapet vill diskutera om medlemsstaterna anser att alla komponenter i förslaget behövs och om de svarar mot verksamhetens behov, om genomförandet behöver samordnas på EU-nivå samt om kommissionen bör fortsätta arbetet med långsiktiga åtgärder för ökad effektivitet. På dessa frågor anser jag att vi kan svara: ja.

En annan fråga gäller huruvida medlemsstaterna anser att det behövs ytterligare element i lagförslaget, såsom utökad central lagring av biometriska uppgifter. Denna fråga anser jag inte är mogen för svar ännu, eftersom den kräver analyser som kommissionen inte har gjort, framför allt när det gäller uppgifter i de nationella registren.

Anf. 38 JONAS SJÖSTEDT (V):

En del handlingar har kommit ganska sent inför detta EU-nämndsmöte, inte minst vad gäller RIF-rådets frågor. Jag tror inte att det är så att ni ligger och tjuvhåller på en massa spännande handlingar i onödan, utan jag antar att handlingarna kom sent från Bryssel.

Jag tycker att det är lite av ett demokratiproblem när man får viktiga och ibland tekniskt komplicerade förändringar halv åtta kvällen före mötet. Jag tycker att detta är viktigt.

Vi har ingen avvikande mening om interoperabiliteten. Det är alldeles utmärkt att använda register på ett effektivt sätt för att bekämpa brottslighet. Det viktiga är att betona personlig integritet och datasäkerhet samt att skilja helt legitimt asylsökande från brottsbekämpning på ett relevant sätt.

Anf. 39 ORDFÖRANDE:

Jag har fått information om att det var tekniskt strul på vår sida som fördröjde utskicket i går eftermiddag. I detta fall var Bryssel eller Regeringskansliet alltså inte skyldiga.

Anf. 40 ROGER HADDAD (L):

Det är viktigt att dessa förändringar genomförs, inte minst detta med biometrisk information. Det är väldigt mycket fokus på gränskontroll. Jag har dock en fundering när det gäller ambassadernas roll. Ibland sägs det att vissa EU-ambassader är mer generösa än andra med att bevilja visum in i unionen. Finns det under denna punkt någon diskussion om hur man ska kunna skärpa regelverket så att det inte finns brister, trots dessa föreslagna förändringar, som vi välkomnar?

Anf. 41 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Vi har även andra ärenden där handlingar är på väg in som vi kommer att behöva hantera under veckan. Det finns inte mycket mer att göra. När det gäller just detta ärende överlade vi med utskottet i går, och handlingarna fanns på plats i utskottet.

Jag instämmer givetvis i att det är viktigt med datasäkerheten här och att vi har en trygg hantering av dessa personuppgifter. Det är en självklarhet, tycker jag, och viktigt att trycka på.

Liberalernas fråga om ambassadernas roll och visumfrågorna har inte varit uppe till diskussion i detta ärende, men jag överlämnar gärna frågan till Fredrik Nygren på polisenheten som har skött våra förhandlingar om detta så att han kan utveckla det ytterligare.

Anf. 42 Ämnesrådet FREDRIK NYGREN:

Förslaget berör främst tekniken och systemen och inte processerna för visum, gränskontroll och annat. Eftersom utlandsmyndigheterna hör till dem som använder dessa register kommer de att dra nytta av att kvaliteten på uppgifterna förbättras.

Anf. 43 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi passerar dagordningspunkt 4, Övriga frågor, om inte statsrådet har något att tillägga och går vidare till dagordningspunkt 5, Samarbete med västra Balkan på området för inre säkerhet och terrorismbekämpning.

Anf. 44 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Denna dagordningspunkt rör en allmän diskussion om ett förbättrat säkerhetsarbete med länderna i västra Balkan. Vi har tidigare i rådet antagit slutsatser om hur EU kan stärka samverkan med västra Balkan i syfte att därmed också stärka vår inre säkerhet.

Kommissionen har därefter, den 6 februari i år, presenterat ett meddelande om utvidgningsperspektivet för västra Balkan med sex huvuddelar. En av dessa huvuddelar rör samarbete om säkerhet och migration.

Regeringen välkomnar initiativet. Sverige och andra EU-länder har problem med inflöde av bland annat illegala vapen och narkotika från västra Balkan. Det är därför positivt om vi genom ett bättre samarbete kan stoppa detta närmare källan.

Anf. 45 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, EU:s RIF-byråers roll i kampen mot terrorism.

Anf. 46 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Detta är en diskussionspunkt som specifikt tar sikte på EU-myndigheternas roll i terrorismbekämpning. EU:s kontraterrorismsamordnare har presenterat ett dokument som kommer att ligga till grund för riktlinjedebatten. I dokumentet önskar

kontratterrorismsamordnaren att ministrarna utbyter erfarenheter vad gäller användning av EU:s RIF-myndigheter och erbjuder strategisk inriktning för vägen framåt.

Sverige välkomnar samarbete mellan EU:s RIF-myndigheter inom deras respektive mandat och en fortsatt diskussion om detta. Då dokumentet från kontratterrorismsamordnaren innehåller detaljerade förslag behöver de analyseras vidare av medlemsstaternas experter innan vi kan ta ställning till dem.

Sveriges inriktning för arbetet mot terrorism står som bekant fast genom regeringens strategi mot terrorism och genom de två blocköverskridande överenskommelserna som finns om åtgärder mot terrorism.

Svenska brottsbekämpande myndigheter ska använda och bidra till arbetet hos de gemensamma europeiska myndigheter som finns på detta område. Allt samarbete, och särskilt informationsutbyte, måste givetvis ske med respekt för grundläggande rättigheter och med hänsyn till skyddet av den personliga integriteten.

Detta samarbete rent operativt är mycket viktigt för Sverige i olika sammanhang. Under förra året var vi med i ett antal operationer för att bekämpa olika typer av kriminalitet tillsammans med EU:s myndigheter.

Exempelvis beslagtogs i november 2017 över 135 skjutvapen och 7 000 patroner i en operation som kallades Kaliber. Det var en operation med fullt stöd från Europol och Frontex. Det var en tvådagarsaktivitet i just västra Balkan. Sverige var förstas med och som sagt Europol och Frontex.

I november förra året arresterades också 159 personer och 409 misstänkta intervjuades av brottsbekämpande myndigheter under en global brottsbekämpande åtgärdsvecka mot penningkurirer. Här deltog också Sverige och Europol.

I en annan aktion under förra året som organiserades av Europol med inblandning av Sverige lokaliserades tio sexualbrottslingar och offer för sexuellt utnyttjande i nio olika länder. I den operationen identifierades totalt fler än 50 offer i 14 olika länder och erbjöds skydd.

Och som ni vet samarbetade polisen nära med Europol under förundersökningen mot Akilov.

Detta var några exempel på hur vi bara under förra året tillsammans med EU:s brottsbekämpande myndigheter kunde ingripa mot olika typer av brottslighet.

Anf. 47 ROGER HADDAD (L):

Ordförande! Jag tackar statsrådet. Denna fråga har också varit uppe i justitieutskottet, och Liberalerna välkomnar inriktningen.

Enligt rubriken på avsnittet ska detta ske mer på strategisk nivå. Vi ser dock gärna att man jobbar mer operativt, vilket statsrådet är inne på, till exempel när det gäller institutionen Europol. I går hörde jag av statssekreteraren att man har utökat med en sambandsman. Men finns det något mer att göra?

Det hänvisas också till strategin som riksdagen fattade beslut om i september 2015. Den tillkom i en helt annan kontext, och tyvärr har det hänt mycket på terrorismområdet sedan denna skrivelse antogs av riksdagen. Håller den fortfarande? Vad kan vi göra mer vad gäller det

Anf. 48 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

De skrivningar vi antog då gäller fortfarande. Vi jobbar i enlighet med den strategin, och den innehåller ett ambitiöst element av utökat samarbete med de olika brottsbekämpande myndigheter som vi talar om. Mina exempel valde jag just för att visa att det inte bara handlar om strategisk nivå utan att vi ägnar oss åt väldigt konkret polisiär brottsbekämpande verksamhet. Jag tycker nog att den strategi som vi har antagit håller.

Roger Haddad nämner sambandsmannen. Säkerhetspolisen har en sambandsman placerad vid Europol sedan sommaren 2016, och det har varit en viktig förstärkning för detta arbete.

Både Polismyndigheten och Säkerhetspolisen deltar förstås löpande i arbetet tillsammans med Europol. Jag ser all anledning att fortsätta att bygga ut och förstärka detta samarbete.

Anf. 49 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Samarbete mellan GSFP-uppdrag/GSFP-insatser och EU:s RIF-byråer.

Anf. 50 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Detta är en dagordningspunkt som tar fasta på att EU sedan flera år har haft en uttalad målsättning att stärka kopplingarna mellan de säkerhetshöjande insatser som EU genomför utanför unionens gränser och de som genomförs inom unionens gränser.

Det här är det ärende jag nämnde tidigare där det inte har presenterats något dokument för behandlingen i rådet. Regeringen får därför återkomma med en slutlig ståndpunkt. Vi trodde att det skulle komma i går, och nu hoppas vi att det ska komma något under dagen. Då får vi se hur skrivningarna ser ut.

Rent generellt stöder Sverige arbetet för att använda de åtgärder som EU vidtar utanför unionens gränser för att också stärka säkerheten inom unionen. Vi är positiva till förslag för att utveckla samarbetet mellan insatser inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna och aktörer på RIF-området.

Vi får väl hantera frågan skriftligt. Så fort vi får dokument från EU kommer ni att få en ståndpunktspromemoria från regeringen.

Anf. 51 ORDFÖRANDE:

Så som läget är kan vi inte fastställa eller ge stöd till en ståndpunkt, utan vi får försöka lösa det på det sätt som behövs för att statsrådet ska kunna sköta sitt uppdrag. Frågan kan alltså återkomma.

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare i dagordningen till dagordningspunkt 9, PNR-direktivet: genomförande.

Anf. 52 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Denna fråga gäller EU:s direktiv om hantering av flygpassageraruppgifter, det så kallade PNR-direktivet, som antogs slutgiltigt av rådet i april 2016 efter en långdragen lagstiftningsprocedur. Efter åratals gick vi äntligen i mål med denna frågeställning. Jag tror att ursprungsförslaget lades fram redan 2011, och sedan diskuterades det i olika sammanhang och även med Europaparlamentet.

Nu följer man upp att alla länder lever upp till PNR-direktivet. Enligt regelverket ska det vara genomfört senast den 25 maj i år. Vid rådsmötet kommer kommissionen att presentera hur genomförandet fortlöper.

I det dokument ni har fått konstaterar kommissionen att medlemsstaterna är uppdelade i tre grupper vad gäller hur väl de ligger i fas med deadline. Den första gruppen, med nio medlemsstater, är redan på en avancerad nivå. Den andra gruppen, med 13 medlemsstater, bland dem Sverige, har nått en tillfredsställande nivå och bedöms i princip bli färdiga i tid. För den tredje gruppen, med fem medlemsstater, är läget bekymmersamt och ytterligare ansträngningar kommer att krävas.

Det handlar som ni vet om att flygbolagen ska samla in flygpassageraruppgifter som sedan ska lagras hos den nationella polismyndigheten i fem år för att man ska kunna följa och kartlägga eventuella förövare av grova brott, däribland terrorism. Detta kommer att vara en mycket viktig informationskälla för polisen framöver.

Vid RIF-rådet förväntas en diskussion där varje minister bekräftar att landet kommer att vara färdigt i tid. Om så inte är fallet bör man ange vilka de kvarstående problemen är och vilket stöd man i så fall behöver från andra medlemsstater och kommissionen.

Vi bedömer att vi vid mötet kan bekräfta att det svenska genomförandet i princip ligger i fas och att vi inte har behov av något externt stöd för att slutföra vårt genomförande. Regeringen beslutade om lagrådsremissen i torsdags, och vi planerar att lämna en proposition till riksdagen den 19 april. I så fall blir det ett ikraftträdande den 1 augusti 2018. Med en sådan liten försening bedöms Sverige ändå klara deadline på ett godtagbart sätt.

Anf. 53 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi passerar dagordningspunkt 10, Övriga frågor, om inte Morgan Johansson har något att tillägga och går vidare till dagordningspunkt 12, Direktivet om bedrägeri som rör andra betalningsmedel än kontanter.

Anf. 54 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

I september 2017 beslutade kommissionen om ett förslag till direktiv om åtgärder mot bedrägerier och förfalskningar av andra betalningsmedel än kontanter. Frågan överlades med justitiekotetten den 16 november 2017.

Ett antal rådsarbetsgrupper har hållits under hösten och vintern, och förhandlingarna har inte inneburit några svårigheter för svensk del. Vid rådsmötet nästa vecka väntas medlemsstaterna anta en allmän inriktning inför trilogförhandlingarna med Europaparlamentet.

De brott som direktivet omfattar medför såväl ekonomiska skador som lidande för dem som utsätts. Det handlar också om brott som kan göda och dölja annan kriminalitet, såsom terrorism, narkotikabrott och människohandel. Enligt regeringens uppfattning är de gärningar som direktivet omfattar straffvärda.

Eftersom Sverige redan 2001 antog rambeslutet och godtog brottskonstruktionerna i sig saknas skäl att motsätta sig dessa. Regeringen anser också att det finns ett mervärde i att regelverket uppdateras och anpassas till dagens förhållanden. Av dessa skäl välkomnar regeringen den allmänna inriktningen.

Regeringens bedömning är alltjämt att Sverige inte i alla delar lever upp till de krav som direktivet ställer. Trots att viss nykriminalisering kan komma att krävas och vissa andra åtgärder behöva vidtas anser regeringen att direktivet kan godtas.

Det är ett ganska brett spektrum, men ett exempel på vilken typ av hantering och brott vi talar om är handel med kortuppgifter på darknet. Om kortuppgifter blir skimmade eller på något annat sätt kommer på avvägar och läggs ut på darknet kan kriminella använda dessa kortuppgifter för att köpa varor och tjänster.

Det är bland annat detta vi vill komma åt. Det är grejer som inte rör just kontanter, utan till exempel kortuppgifter. Det berör en viss del av Sveriges lagstiftning som inte fullt ut lever upp till eller klarar direktivet, bland annat förfalskningslagstiftningen och hälerilagstiftningen. Det gäller också försöks- och förberedelselagstiftningen för en del av brotten. Men det får vi förstås återkomma till när vi implementerar direktivet.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi passerar ytterligare en punkt, Övriga frågor, och kommer till dagordningspunkt 14, Förordningen om Europeiska åklagarmyndigheten: genomförande.

Anf. 56 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Under denna punkt kommer vi att få en lägesrapport om genomförandet av Eppo. Ordförandeskapet har inte presenterat något närmare om punktens innehåll. I övrigt hänvisar jag till det skriftliga materialet.

Anf. 57 ROGER HADDAD (L):

Herr ordförande! Jag vill för protokollets skull anmäla att vi har en avvikande ståndpunkt. Som är känt sedan tidigare anser vi att Sverige ska delta fullt ut i det europeiska åklagarsamarbetet, inte minst utifrån den diskussion vi har fört tidigare om arbetet mot brottslighet, terrorism och så vidare. Jag vill alltså anmäla en avvikande mening.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag kommer att vara fyrkantig och inte tillåta dig att göra det eftersom detta är en informationspunkt. Men vi får väl tacka för informationen från Liberalernas sida om er politiska hållning i denna fråga.

Vi går vidare till dagordningspunkt 15, Bättre gränsöverskridande tillgång till e-bevisning.

Anf. 59 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Herr ordförande! Frågorna om tillgång till så kallad elektronisk bevisning har behandlats vid ett flertal tillfällen tidigare. Oftast har det då bara rört sig om lägesrapporter, men nu är det alltså dags för en diskussion.

Tanken var att ett lagförslag skulle presenteras tidigare i år, men det har blivit försenat. Ordförandeskapet har ändå valt att ha en diskussion, vilket ger en chans till att göra några medskick.

Diskussionen kommer att röra exekutiv jurisdiktion, alltså möjligheter för myndigheter att själva inhämta bevisning på internet. Det kan till exempel röra sig om bilder som har lagrats på en server i en annan medlemsstat och som behövs som bevisning i en brottsutredning. Kommissionen har under ett par år utrett vilken lagstiftning som behövs för att göra det enklare för myndigheter att få tillgång till denna typ av bevisning.

Sverige har hela tiden uppmuntrat arbetet, och det kommer förhoppningsvis att leda till att våra myndigheter får bättre verktyg för att utreda och lagföra it-relaterad brottslighet. Men det finns en rad olika aspekter som måste balanseras mot varandra. De brottsbekämpande myndigheternas intresse av att utreda allvarlig brottslighet måste till exempel ställas mot skyddet av enskildas personliga integritet och de privata tjänsteleverantörernas villkor. Det är alltså viktigt att förslaget blir proportionerligt.

En annan fråga som är viktig för oss är att det måste finnas en möjlighet för våra myndigheter att skydda vår tryck- och yttrandefrihet. Ett sådant skydd kan uppnås på olika sätt, och vi bör vara öppna för att överväga olika tänkbara lösningar.

Elektronisk bevisning kan ha anknytning till stater såväl inom som utanför EU på samma gång. Det pågår också ett arbete med denna typ av frågeställningar till exempel inom Europarådet och USA. För att instrumentet ska bli välfungerande tror vi därför att det är viktigt att det kan accepteras även utanför EU. För att uppnå detta resultat tror vi att det är viktigt att man för en dialog också med intressenter och stater utanför unionen.

Den senaste uppgiften vi har fått från kommissionen är att vi kan förvänta oss ett lagförslag först efter rådsmötet i mars. Någon mer exakt uppgift än så har vi inte, och vi har därför anledning att återkomma i frågan vid fler tillfällen framöver när vi har ett konkret förslag på bordet. Detta informerades också justitieutskottet om i går.

Anf. 60 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Kvar på dagordningen har vi dagordningspunkt 16, Övriga frågor, och Motverkande av olaglig hatpropaganda på nätet.

Finns det något där som statsrådet önskar kommentera?

Anf. 61 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Också detta är en informationspunkt. Det innebär att kommissionär Jourová, som har hand om de här frågorna, kommer att informera rådet om kommissionens rekommendation om åtgärder för att effektivt motarbeta olagligt innehåll på internet. Det kan handla om Facebook, Google och den typen av plattformar som man har utfärdat rekommendationer till. Det handlar även om information om hur denna rekommendation har inverkat på arbetet med kommissionens uppförandekod mot hatpropaganda på plattformar på internet. Man presenterade rekommendationen i går, alltså den 1 mars. Uppförandekoden kom redan den 31 maj 2016, men rekommendationerna är alltså nya. De riktar sig framför allt till plattformarna, men vi analyserar nu vad det innebär för Sveriges räkning.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen, och tack för ert deltagande vid EU-nämndens sammanträde! Vi önskar er en trevlig helg när ni får tillfälle att ta den.

§ 4 Miljö

Miljöminister Karolina Skog

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 13 oktober 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 5 mars 2018

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar miljöminister Karolina Skog välkommen till dagens EU-nämndssammanträde. Först har en återrapport från mötet i rådet den 13 oktober. Vi har fått en skriftlig rapport. Finns det något där som miljöministern önskar att tillägga?

Anf. 64 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Nej, jag har inga tillägg utöver de skriftliga rapporterna.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Det föreligger inte heller några frågor, så vi tackar för rapporten.

Vi går vidare i dagordningen till dagordningspunkt 3, Miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen.

Anf. 66 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

På miljørådsmötet den 5 mars väntas en diskussion om hur ett miljöperspektiv kan integreras i den europeiska planeringsterminen. Bakgrunden är att tidigare utvärderingar av EU-kommissionens årliga tillväxtöversikt har pekat på ett behov av investeringar i hållbarhet och klimat för att stödja en omställning till mindre koldioxid, till en cirkulär ekonomi och för att främja tillväxt och sysselsättning. Som ett tänkbart verktyg i miljöanpassningen av den europeiska terminen har det bulgariska ordförandeskapet lyft fram det pågående arbetet med översynen av genomförande av miljölagstiftningen.

Även kommissionens handlingsplan från januari 2018 för ökad efterlevnad av den europeiska miljölagstiftningen och förbättrad miljöstyrning har i diskussionsunderlaget inkluderats som ett tänkbart verktyg.

Regeringen välkomnar att hållbarhet och resurseffektivitet har inkluderats i vissa avsnitt i kommissionens årliga tillväxtöversikt. Regeringen anser dock att grön resurseffektiv ekonomi samt klimatfrågan borde ha integrerats mer genomgående i översikten och presenterats tydligare som en förutsättning för långsiktig tillväxt.

Regeringen anser att det är viktigt att EU:s miljöpolitik får fullt genomslag och stöder därför arbetet med översynen av genomförande av miljölagstiftningen. Regeringen är även positiv till kommissionens handlingsplan för ökad efterlevnad av den europeiska miljölagstiftningen och förbättrad miljöstyrning.

Regeringen anser att dessa verktyg ska användas för att ta fram goda exempel och inte för att peka ut bristerna hos enskilda medlemsstater. Regeringen anser också att det är viktigt att dialogerna och arbetet sker på den nivå som är mest lämplig för att effektivt lösa problemen.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Meddelanden om genomförandet av handlingsplanen för den cirkulära ekonomin. Denna punkt består av flera delpunkter. Regeringen har en gemensam formulerad ståndpunkt, men för protokollets och tydlighetens skull hanterar vi frågan punktvis.

Anf. 68 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Ordförande! Då börjar jag med punkt a. Plast är en prioriterad fråga i kommissionens handlingsplan för den cirkulära ekonomin. Kommissionen har nu presenterat en strategi för att möta problemen med plast i hela värdekedjan och under hela livscykeln. Regeringen välkomnar en gemensam plaststrategi för Europa och delar kommissionens problembild. Regeringen anser dock att de åtgärder som föreslås i själva verket är överväganden och analyser. Det försvårar möjligheten att bedöma hur stor effekt strategin kommer att få.

I överläggningen om plaststrategin med miljö- och jordbruksutskottet kom vi överens om två revideringar av regeringens ståndpunkter som vi nu har lagt in i den kommenterade dagordningen. Det rör en redaktionell ändring som handlar om farliga ämnen och ett tillägg om ökad andel biobaserad råvara för att minska beroendet av fossila råvaror.

Regeringen är positiv till kommissionens åtgärdsförslag om EU-gemensam lagstiftning, som ska leda till minskad användning av engångsplast och minska mängden förlorade fiskeredskap. Regeringen anser att förslaget måste utformas utifrån en väl fungerande inre marknad.

Det krävs krafttag för att säkerställa att EU:s medlemsstater inte exporterar plastavfall till länder som dumpar det i havet eller på annat sätt inte kan säkerställa en för människors hälsa och miljö godtagbar avfallshantering.

Regeringen stöder kommissionens ambition att öka både mängden och kvaliteten av återvunnen plast. Alla förpackningar av plast ska kunna återvinnas eller återanvändas år 2030. Det bör dock ske på ett för miljön och människors hälsa hållbart sätt. Strategin saknar konkreta åtgärder för att säkerställa detta.

I diskussionerna om strategin vill regeringen framhålla vikten av giftfria kretslopp. Tillverkare av varor och produkter ska kunna lita på att samma krav alltid gäller för såväl återvunnet som jungfruligt material. De ska också kunna lita på att materialkretsloppen är giftfria. Särskilt gäller detta för plast, som vi vet kan innehålla många särskilt farliga ämnen.

Det är positivt att kommissionen vill reglera avsiktligt tillsatta mikroplaster, men kommissionen bör också visa ledarskap och ansvar för oavsiktligt bildade mikroplaster. Förslag för konkreta åtgärder gällande mikroplaster som inte är avsiktligt tillsatta i produkter lyser med sin frånvaro i strategin.

Anf. 69 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Herr ordförande! Jag vill nämna tre saker i plaststrategin som främst har att göra med plast och vatten.

Det första är att problemet med fiskeredskap som förloras och spökgarn, som de också kallas, är förvånansvärt stort. Jag är inte en person som kan gå ut och dyka och hitta dem på botten. Men om man ser på skillnaden mellan hur många redskap som köps, hur många som används och hur många som återvinns inser man att det är många som försvinner på vägen. Det är därför välkommet om en verkningsfull politik kan komma på plats med ett pantsystem som en av lösningarna.

Plastskräp i havet är det andra jag vill tala om. Någon säger kanske att 95 procent av all plast i havet kommer från tio floder, och ingen av dessa ligger i Europa. Det är vad rapporten från miljöcentret i Leipzig kom fram till i fjol, tror jag att det var. Det må vara hänt. Men samtidigt utgör Nilen den stora tillrinningen till Medelhavet, vilket verkligen gör detta till ett EU-problem. Nilen är en av de tio värsta floderna. Därför tycker jag att det är bra att man inte bara går fram med harmoniserade regler för hur man ska övervaka skräpet utan också ger stöd till stater för att genomföra program mot nedskräpning till havs.

Den tredje biten gäller mikroplast. Man nämner krav på gränsvärden för frånsläppande av mikrofiber och en sådan märkning. Detta är verkligen tidigt i processen, men jag har svårt att se hur man skulle kunna införa dessa värden och gränser så att det blir tydligt med information och sedan inte i nästa steg komma fram med politik som faktiskt tar itu med problemen.

Regeringens egen utredning från i fjol pekade på att man borde ställa krav på tvättmaskinstillverkare att införa rening i den biten, och det är väl rimligt att det sker på EU-nivå. Vi behöver dock ha ett perspektiv med oss framgent. Kläder i syntetmaterial avger mikrofiber – ännu mer om man höjer temperaturen, blandar med andra tyger och så vidare – men vi vill inte ha ett krav som till exempel innebär att man inför ett filter i alla tvättmaskiner och att användaren sedan rengör detta filter under kranen.

Det vore alltså väldigt bra om man hade med sig ett användarperspektiv när man kommer förbi dessa överväganden och faktiskt ska föreslå riktig politik. Ta gärna med er det perspektivet!

Anf. 70 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Tack för genomgången, ministern! Vi tycker väl att problembeskrivningen håller bättre kvalitet än förslagen till lösningar i plaststrategin, om man säger så. Mot bakgrund av det har vi anmält avvikande mening i det berörda utskottet, och vi vidhåller den här i EU-nämnden.

Anf. 71 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr ordförande! Jag tycker att det är en bra hållning, och vi ställer oss bakom det som är sagt och skrivet – med det tillägg som gjordes efter utskottsmötet i går. Jag har dock en fråga. Detta är ju viktigt, och märker ni när ni tar upp detta i unionen att andra länder tar till sig det som förs fram? Förstår de problemet, så att säga?

Anf. 72 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Tack för ett sakligt, korrekt och bra inspel, Jesper Skalberg Karlsson! Jag delar till fullo i den problembild du målar upp.

Vi har än så länge en ganska generell hållning. Vi konstaterar att kommissionen inte föreslår några åtgärder vad gäller oavsiktligt uppkomna mikroplaster. En källa är tvättmaskiner, och detta är den första markeringen. Sedan behövs det verkligen mycket både teknisk forskning och beteendeforskning för att identifiera vilka åtgärder som är effektiva. Det bedrivs sådan i Sverige, bland annat i Göteborg, så vi kan från Sveriges håll – som så ofta – bidra till det arbetet.

När det gäller det Jonas sa är det precis det som är regeringens konstaterande: Kommissionen gör en korrekt omvärldsanalys men lämnar få förslag till konkreta åtgärder. Kommissionen har sagt att man ska lämna förslag fram till i maj, och mitt huvudbudskap på måndag kommer att vara att man just har fram till maj på sig att lämna förslag utifrån strategin.

Man kan jobba så att man lämnar en strategi och sedan ska komma till åtgärder. Men vi vill inte se att kommissionen hänvisar till nästa kommission och att vi ska vänta på den, för då får vi vänta ganska länge på konkreta åtgärder. Det är alltså vårt tydliga budskap: Vi vill se att den här kommissionen lämnar åtminstone några förslag under våren och inte sitter och väntar på att nästa kommission ska göra det. Utifrån en god omvärldsanalys finns det nu anledning att agera.

När det gäller frågan om vi får förståelse uppfattar jag att det mer eller mindre finns konsensus om att plast är ett allvarligt miljöproblem. Det finns en punkt där jag inte ska säga att Sverige står ensamt men där vi kanske ibland tillhör en minoritet, och det handlar om att vi är mycket tydliga och lägger stor vikt vid frågorna om kemikalier i plast. Där finns det lite olika bilder bland medlemsländerna.

Det är vår tydliga mening att man ska ha samma krav på sekundärt material som på primärt, och där finns det olika meningar. Det finns medlemsstater som tycker att man kan acceptera sämre kvalitet, och då inte minst högre halter av farliga kemikalier, i sekundärt material. Därför lägger vi nu stor vikt vid frågan, för att vi ska få ökad acceptans för vårt perspektiv i dessa delar.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns en majoritet till stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 b, En övervakningsram för den cirkulära ekonomin.

Anf. 74 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Diskussionen om ramverket på mötet i miljörådet den 5 mars utgör *en* del av vårens cirkulärekonompaket, tillsammans med plaststrategin och meddelandet om gränssnittsproblematiken.

Regeringen konstaterar att övervakningsramverket består av förslag till tio indikatorer, med vilka man vill följa utvecklingen. Detta ska ske på nätet. Det finns ett underliggande arbetsmaterial som närmare beskriver indikatorerna. Regeringen konstaterar att indikatorerna inte är färdigutvecklade. Andra är vaga och lyckas därför inte mäta rätt saker. Regeringen anser därför att det krävs ett metodutvecklingsarbete.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4 c, Genomförandet av paketet om den cirkulära ekonomin.

Anf. 76 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Den sista punkten handlar om gränssnittet mellan kemikalieprodukter och avfallslagstiftningarna. Frågan handlar om hur de olika lagstiftningsområdena kan samverka på ett bättre sätt. I dag finns det problem i övergångarna; till exempel finns det sällan information om problematiska ämnen tillgänglig för återvinningsföretagen. Ett annat exempel är att äldre varor som kommer till återvinningsstationer kan innehålla ämnen som inte längre är tillåtna. Lagstiftningarna behöver synkroniseras.

Vi kan stödja problembeskrivningen men saknar förslag till mer konkreta åtgärder. Framför allt vill jag trycka på behovet av att information om problematiska ämnen ska finnas tillgänglig i alla skeden – som rent ämne, som del av en vara och slutligen när varan utgör avfall. Samma regler rörande farliga ämnen ska gälla för återvunna ämnen, blandningar och material som för jungfruligt material. Tillverkare av varor och produkter ska kunna lita på att samma krav alltid gäller och därmed känna sig trygga med att använda återvunnet material.

För att uppnå giftfria och resurseffektiva kretslopp är det viktigt att informationen om innehåll av problematiska ämnen finns tillgängligt för avfallshanterare och återvinningsföretag. Informationen behövs framför allt för att farliga ämnen inte ska hamna i olämpliga användningsområden, till exempel i leksaker eller livsmedelsförpackningar tillverkade av återvunnet material.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det även här finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare dagordningspunkt 5, Övriga frågor, och där finns det ett antal delfrågor och olika informationer. Finns det något miljöministern önskar kommentera?

Anf. 78 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Jag har inga tillägg eller kommentarer.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen och för miljöministerns deltagande vid dagens EU-nämndssammanträde. Trevlig helg till dig och dina medarbetare!

Innehållsförteckning

§ 1 Utrikes frågor – försvar

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDE	1
Anf. 2 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDE	1
Anf. 4 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	1
Anf. 5 KARIN ENSTRÖM (M)	2
Anf. 6 JONAS SJÖSTEDT (V)	3
Anf. 7 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 8 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	3
Anf. 9 ORDFÖRANDE	3
Anf. 10 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	3
Anf. 11 JOHNNY SKALIN (SD)	4
Anf. 12 JONAS SJÖSTEDT (V)	4
Anf. 13 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	4
Anf. 14 ORDFÖRANDE	4
Anf. 15 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	4
Anf. 16 ORDFÖRANDE	5
Anf. 17 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	5

§ 2 Rättsliga och inrikes frågor

.....	6
Anf. 18 ORDFÖRANDE	6
Anf. 19 Statssekreterare LARS WESTBRATT	6
Anf. 20 ORDFÖRANDE	6
Anf. 21 Statssekreterare LARS WESTBRATT	6
Anf. 22 ORDFÖRANDE	6
Anf. 23 Statssekreterare LARS WESTBRATT	6
Anf. 24 MIKAEL CEDERBRATT (M)	8
Anf. 25 JOHNNY SKALIN (SD)	8
Anf. 26 Statssekreterare LARS WESTBRATT	8
Anf. 27 ORDFÖRANDE	9
Anf. 28 JONAS SJÖSTEDT (V)	10
Anf. 29 ESKIL ERLANDSSON (C)	10
Anf. 30 Statssekreterare LARS WESTBRATT	10
Anf. 31 ORDFÖRANDE	11
Anf. 32 Statssekreterare LARS WESTBRATT	11
Anf. 33 ORDFÖRANDE	12

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

.....	13
Anf. 34 ORDFÖRANDE	13
Anf. 35 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	13
Anf. 36 ORDFÖRANDE	13
Anf. 37 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	13
Anf. 38 JONAS SJÖSTEDT (V)	14
Anf. 39 ORDFÖRANDE	14
Anf. 40 ROGER HADDAD (L)	14

Anf. 41 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15
Anf. 42 Ämnesrådet FREDRIK NYGREN.....	15
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 44 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 46 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	15
Anf. 47 ROGER HADDAD (L).....	16
Anf. 48 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	17
Anf. 49 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 50 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	17
Anf. 51 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 52 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	17
Anf. 53 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 54 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	18
Anf. 55 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 56 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	19
Anf. 57 ROGER HADDAD (L).....	19
Anf. 58 ORDFÖRANDEN.....	19
Anf. 59 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
Anf. 60 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 61 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
Anf. 62 ORDFÖRANDEN.....	21

§ 4 Miljö

.....	22
Anf. 63 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 64 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	22
Anf. 65 ORDFÖRANDEN.....	22
Anf. 66 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	22
Anf. 67 ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 68 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	23
Anf. 69 JESPER SKALBERG KARLSSON (M).....	23
Anf. 70 JONAS SJÖSTEDT (V).....	24
Anf. 71 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	24
Anf. 72 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	24
Anf. 73 ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 74 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	25
Anf. 75 ORDFÖRANDEN.....	25
Anf. 76 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	26
Anf. 77 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 78 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	26
Anf. 79 ORDFÖRANDEN.....	26

